

Cenovna gibanja

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 6/2004

str. 5

Indeksi cen	2003		2004		
	XII 2003/ XII 2002	Φ (I 03-XII 03)/ Φ (I 02-XII 02)	V 2004/ IV 2004	V 2004/ V 2003	Φ (VI 03-V 04)/ Φ (VI 02-V 03)
Cene življenjskih potrebščin (CPI)	104.6	105.6	100.9	103.8	104.6
Blago	103.9	105.0	100.9	103.0	103.8
Goriva in energija	103.6	103.5	102.8	106.8	102.8
Drugo	104.0	105.3	100.5	102.2	104.0
Storitve	106.5	106.9	100.7	105.9	106.5
Regulirane cene¹	104.0	104.4	102.1	107.9	105.0
Energija	103.5	103.5	103.0	107.6	102.6
Drugo	104.8	106.1	100.4	108.6	110.0
Osnovna inflacija					
Odrezano povprečje	104.2	105.9	100.7	103.6	104.8
Brez hrane in energije	103.7	104.9	100.6	102.9	103.9
Cene industrijskih proizvodov (IPI)	102.1	102.5	100.7	104.2	102.9
Vmesna poraba	102.5	102.0	100.8	106.0	103.4
Investicije	98.9	99.6	101.9	102.8	99.8
Široka poraba	102.4	104.1	100.3	102.6	103.2
Cene v EMU					
Cene življenjskih potrebščin (MUICP)	102.0	102.1	100.3	102.5	102.0
Brez hrane, energije, tobaka in alkohola	101.6	101.8	100.1	101.8	101.7
Cene industrijskih proizvodov (IPI)	101.0	101.5	100.4 ²	101.4 ²	101.0 ²

Vir podatkov: CPI, IPI: SURS; nadzorovane cene, osnovna inflacija: ocena UMAR; MUICP, IPI v EU: Eurostat (začasni podatki) in preračun UMAR. Opombe: številke se zaradi zaokroževanja ne seštevajo vedno, ¹zaradi sprememb indeksa reguliranih cen v letu 2004 podatki med posameznimi leti niso neposredno primerljivi, ²podatek za predhodni mesec.

Rast cen življenjskih potrebščin je maja znašala 0.9%, kar je medletno inflacijo povišalo za 0.3 odstotne točke, na 3.8% (maja lani je znašala 5.5%). Visoko povišanje cen v maju pa ni prekinilo zniževanja povprečne inflacije, ki je bila v primerjavi s predhodnim mesecem nižja za 0.1 odstotne točke in znašala 4.6% (maja lani 6.6%).

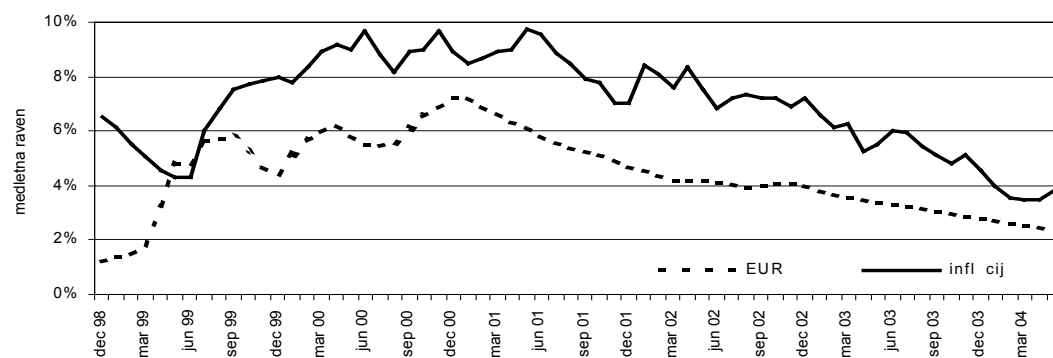
Povišanje cen v maju je bilo **posledica dveh skupin dejavnikov**, in sicer povišanje cen tekočih goriv za prevoz in ogrevanje, ki so k inflaciji prispevala 0.3 odstotne točke ter povišanje cen z izrazitim sezonskim gibanjem, saj so višje cene v skupinah obleka in obutev ter rekreacija in kultura k inflaciji v maju skupaj prispevale 0.3 odstotne točke, višje cene hrane pa še 0.1 odstotne točke.

Takšna struktura povišanja cen kaže na **prehodnost ponovnega naraščanja inflacije** in tudi ne ogroža njenega približevanja maastrichtskemu kriteriju. Še naprej se namreč znižujejo rasti ožje opredeljenih cenovnih agregatov. Osnovna inflacija (indeks cen, ki ne vključuje energentov in nepredelane hrane) se je letos postopno znižala za 0.8 odstotne točke. Prav tako pa se še naprej hitreje kot lani umirja rast cen, ki se oblikujejo prosto; znižanje njihove rasti v petih mesecih letos je znašalo 1.7 odstotne točke, v celem lanskem letu pa 2.2 odstotne točke, kar kaže, da za sedaj še ni prišlo do večjih sekundarnih učinkov višjih cen energentov. Zaradi višjih cen nafte se je povišala tudi inflacija v EMU območju, z 1.7% v aprilu na 2.5% v maju.

Nadaljnje zniževanje inflacije podpira tudi večina **usmeritev ekonomskih politik**, pri čemer je v zadnjih mesecih deloma izjema le politika uravnavanja reguliranih cen. Hitrejša rast reguliranih cen v maju (7.9% na medletni ravni) je bila sicer predvsem posledica višjih cen tekočih goriv za prevoz in ogrevanje (na medletni ravni so se povišale za 10.8%), vendar hitreje od prostih cen rastejo tudi cene ostalih skupin reguliranih cen, predvsem cene osnovnih komunalnih storitev, ki so se v zadnjih dvanajstih mesecih povišale za 12.5% (gl. prilogo, tabela P8).

Na zniževanje inflacije bo ugodno vplival tudi **vstop v mehanizem deviznih tečajev ERM II**. Predvidljiva deprecijacija tolarja je bila v zadnjih letih namreč eden izmed ključnih dejavnikov, ki je povzročal vztrajanje inflacije na relativno visoki ravni. Kljub temu, da prenos rasti tečaja na rast cen ni simetričen, bo njegova stabilizacija v prihodnjih mesecih prispevala k umirjanju cen.

Graf: Tečaj evra in inflacija

Vir podatkov: BS.